

УДК 339.7

DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V55(2026)-07

Бурковська А. В., кандидатка економічних наук, доцентка кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ORCID: 0000-0003-4158-1721

e-mail: burkovskaya@mnau.edu.ua

Заяць О. Р., здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна.

ORCID: 0009-0007-9423-0630

e-mail: sasha1029384@gmail.com

Цуркан О. С., здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна.

ORCID: 0009-0000-8910-8023

e-mail: olegtsurkan09@gmail.com

Міжнародне кредитування України під час війни

Анотація. Досліджено питання міжнародного кредитування України в умовах повномасштабної війни. Розглянуто роль Міжнародного валютного фонду, Світового банку та інших міжнародних фінансових організацій у підтримці макроекономічної стабільності, забезпеченні фінансування державного бюджету та відновленні критично важливих секторів економіки. Встановлено, що співпраця з МВФ від 1992 року включає фінансування, нагляд, регулювання та консультування у сфері валютно-фінансових відносин, а в умовах війни кредитування стає винятковим інструментом підтримки держави. Досліджено ефективність програм державної підтримки, зокрема «Доступні кредити 5–7–9», що забезпечують компенсацію процентних ставок та державні гарантії для малого та середнього бізнесу. Виявлено, що міжнародні кредити та інвестиції сприяють технологічній модернізації, розвитку інфраструктури, відновленню фінансової стійкості та формуванню умов для євроінтеграції. Проаналізовано структуру банківського кредитування та пріоритети інвестування у причорноморських регіонах, зокрема в логістику, АПК та енергетику, визначено тенденції до цифровізації кредитних платформ та використання інноваційних фінансових інструментів. Зазначено, що міжнародне кредитування України під час війни є ключовим фактором забезпечення економічної стабільності, стимулювання відновлення підприємництва та підтримки стратегічно важливих галузей. Перспективи подальших досліджень пов'язані з оптимізацією механізмів міжнародного фінансування, інтеграцією у європейську фінансову систему та розвитком спеціалізованих програм для прифронтових територій.

Ключові слова: міжнародне кредитування, міжнародні фінансові організації, МВФ, банківський сектор, інвестиції, економічне відновлення.

Burkovska Alla, Ph. D (Economics), Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine

Zayats Oleksandr, Applicant of Higher Education, Accounting and Finance Faculty, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolaiv, Ukraine

Tsurkan Oleg, Applicant of Higher Education, Accounting and Finance Faculty, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolaiv, Ukraine

International Lending to Ukraine During the War

Abstract. Introduction. The study examines international lending to Ukraine during the ongoing full-scale war and its impact on the country's financial stability, banking sector, and economic recovery.

It was found that international loans and investments contribute to technological modernization, infrastructure development, restoration of financial stability and formation of conditions for European integration. The structure of bank lending and investment priorities in the Black Sea regions, in particular in logistics, agro-industrial complex and energy, were analyzed, and trends towards the digitalization of credit platforms and the use of innovative financial instruments were identified.

¹Стаття надійшла до редакції: 02.02.2026

Received: 02 February 2026

The role of international financial institutions, including the International Monetary Fund (IMF), World Bank, and other global donors, is highlighted in providing crucial funding and guidance for macroeconomic stabilization and strategic sector support.

Purpose. *The research aims to analyze the mechanisms, effectiveness, and outcomes of international credit programs implemented in Ukraine during wartime, as well as to evaluate their contribution to economic resilience, business development, and post-war reconstruction.*

Results. *It was established that cooperation with the IMF since 1992 encompasses funding, supervision, regulation, and advisory functions, with wartime lending representing an exceptional measure of state support. The analysis revealed that government programs, such as the «Available credits 5-7-9» loan initiative, effectively support small and medium-sized enterprises (SMEs) by providing interest rate compensation and state guarantees. Empirical data indicate a significant increase in business lending despite wartime conditions, reflecting the determination of Ukrainian entrepreneurs to sustain and expand economic activities.*

Sectoral studies demonstrated that foreign investment and credit flows are concentrated in logistics, agribusiness, and energy sectors, while innovative financial tools, digital platforms, and alternative credit assessment methods enhance the accessibility and efficiency of lending. International funding also facilitates technological modernization, infrastructure development, and the strengthening of financial resilience, contributing to Ukraine's path toward European integration.

Conclusions. *International lending plays a critical role in stabilizing Ukraine's economy during the war, ensuring continuity of business operations, and supporting strategic industries. Future research prospects include optimizing international financing mechanisms, integrating Ukraine into the European financial system, and developing specialized credit programs for frontline regions.*

The findings underscore the strategic importance of combining state, private, and international financial resources to ensure sustainable economic recovery in post-war Ukraine.

An important direction of future scientific research is to study the effectiveness of the implementation of credit programs in the post-war period, assess their impact on sectoral development, employment, and innovative modernization of the economy. Focusing on these aspects will allow developing scientifically sound recommendations for optimizing the state's credit policy and forming a sustainable model of economic growth in conditions of global instability.

Keywords: *international lending, international financial organizations, IMF, banking sector, investments, economic recovery.*

JEL Classification: E 51, F 35, H 81, O 19

Постановка проблеми. Повномасштабна війна в Україні спричинила глибоку економічну кризу, суттєво зменшила виробничий потенціал держави, погіршила інвестиційний клімат і створила значний дефіцит державного бюджету. В таких умовах міжнародне кредитування стало одним із ключових інструментів підтримки фінансової стабільності України, забезпечення соціальних виплат, фінансування оборонних потреб та відновлення інфраструктури. Проте виникають проблемні аспекти, пов'язані з нарощенням зовнішнього боргу, залежністю від міжнародних фінансових інституцій, умовами надання кредитів та їх впливом на економічний суверенітет держави. Тому актуальним є дослідження особливостей, механізмів і наслідків міжнародного кредитування України в умовах повномасштабної війни.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика міжнародного кредитування України під час війни активно висвітлюється у наукових працях сучасних українських дослідників. Зокрема, І. О. Беляк [1] розглядає галузеву структуру міжнародного інвестування та кредитування причорноморських регіонів, акцентуючи увагу на фінансових інструментах розвитку економіки в умовах воєнного стану. Р. О. Галустян [2] і В. М. Опарін [2] аналізують співпрацю України з Міжнародним валютним фондом, підкреслюючи її роль у стабілізації макроекономічної ситуації та забезпеченні бюджетної підтримки держави. Є. А. Гончар [3] досліджує стан і трансформацію кредитної системи України під час війни, вказуючи на тенденції до збереження

банківської стійкості та розширення державних програм підтримки бізнесу.

У сучасних економічних дослідженнях також приділяється увага питанням активізації внутрішнього кредитування. О. Ключка [4] вивчає механізми стимулювання банківського сектору для підтримки стратегічно важливих галузей економіки, тоді як Ю. І. Семенюк [5] зосереджується на ролі міжнародного кредитування корпоративного сектору у зміцненні фінансової стійкості підприємств. Своєю чергою, Н. Татарин [6] аналізує функціонування фінансової системи України під час війни, визначаючи її ключові виклики та адаптаційні механізми в умовах кризи. Сукупність цих наукових праць формує цілісне уявлення про роль міжнародного кредитування як одного з головних чинників підтримки української економіки в період воєнних випробувань.

Формулювання цілей дослідження. Метою дослідження є аналіз стану та ролі міжнародного кредитування у підтримці економіки України під час війни, виявлення основних джерел та умов отримання кредитних ресурсів, а також надання пропозицій по ефективному використанню міжнародних кредитів під час війни та в період післявоєнного відновлення держави. Для досягнення цієї мети передбачається:

- розкрити сутність та основні форми міжнародного кредитування України в період війни;
- охарактеризувати діяльність ключових міжнародних кредиторів (МВФ, ЄБРР тощо);
- проаналізувати обсяги, структуру та динаміку зовнішніх позик;

- визначити переваги та ризики, пов'язані з активним залученням міжнародних кредитів;
- сформулювати рекомендації щодо підвищення ефективності використання зовнішніх фінансових ресурсів у воєнний та післявоєнний періоди.

Виклад основного матеріалу дослідження. Повномасштабне вторгнення Росії у 2022 році спричинило масштабні руйнування підприємств, інфраструктури та житлового фонду України, що призвело до втрати фінансової стійкості корпоративного сектору; вітчизняні підприємства зіткнулися з гострим дефіцитом власних ресурсів, що унеможлиблює не лише розвиток, а й підтримання їхньої поточної діяльності [6, с. 75-83].

За таких умов ключовим джерелом фінансування економіки країни стає кредитування, яке дозволяє відновлювати виробництво, модернізувати обладнання та підтримувати функціональну активність в конкурентному середовищі. Проте внутрішні кредити під час війни малодоступні або надто дорогі, тому особливого значення набуває міжнародне кредитування.

Україна активно співпрацює з міжнародними фінансовими інституціями, серед яких [5, с. 274-277]:

- Міжнародний валютний фонд (МВФ) — надає фінансову підтримку країнам-учасникам й консультації з економічної політики;
- Світовий банк — фінансує проекти розвитку економіки країни та підвищення рівня життя населення;
- Європейський банк реконструкції та розвитку — інвестує в інфраструктуру, енергетику та підтримує приватний сектор;
- Європейський інвестиційний банк — сприяє розвитку малого й середнього бізнесу, інновацій та енергоефективності;
- Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) — забезпечує технічну та фінансову допомогу у сферах освіти, енергетики, агросектору тощо.

Прикладом ефективної діяльності України з міжнародними фінансовими організаціями є співпраця з ЄБРР, який у 2022 році ухвалив «пакет заходів стійкості» на 2 млрд євро, з яких понад 1 млрд уже спрямовано на підтримку енергетики, транспорту та продовольчої безпеки [7].

Міжнародне кредитування забезпечує підприємствам доступ до дешевших фінансових ресурсів, стимулює модернізацію, розвиток експорту та підвищує довіру іноземних інвесторів. Водночас існують і ризики — зростання зовнішньої залежності, валютні коливання, додаткові боргові зобов'язання та вимоги до реформ.

Співпраця України з Міжнародним валютним фондом (МВФ) триває з 1992 року. На відміну від інших фінансових інституцій, МВФ поєднує функції регулювання, фінансування, моніторингу та консультування у сфері валютно-фінансової політики.

Його діяльність має вирішальне значення для підтримання макроекономічної стабільності, особливо в умовах воєнного стану.

У 2023 році Україна успішно завершила Моніторингову програму МВФ, що дозволило розпочати чотирирічну Програму розширеного фінансування (Extended Fund Facility, EFF) обсягом близько 15,6 млрд дол. США [8]. Програма спрямована на подолання середньострокових дисбалансів платіжного балансу, проведення структурних реформ і відновлення боргової стійкості держави.

Програма реалізується у два етапи [2, с. 32-35]:

- перший етап (2023–2024 рр.) зосереджується на забезпеченні фіскальної та цінової стабільності, посиленні управління державними фінансами та антикорупційних заходах. У межах цього етапу Україна вже отримала перший транш у 2,7 млрд дол. США;
- другий етап (до 2027 р.) передбачає глибокі структурні реформи, зміцнення фінансової системи, підготовку до післявоєнного відновлення України та прискорення її інтеграції до ЄС.

Серед пріоритетів уряду України слід виділити підвищення ефективності бюджетної політики, розробку Національної стратегії доходів, відновлення інвестиційної активності та поліпшення управління державними інвестиціями. Грошово-кредитна політика у межах Програми орієнтована на призупинення та зменшення рівня інфляції, забезпечення стабільності курсу національної валюти по відношенню до інших валют світу та нарощування міжнародних резервів.

Крім фінансування, МВФ надає технічну підтримку для посилення фінансової спроможності держави, зокрема через діагностику банківського сектору, оновлення стратегії розвитку фінансової системи та координацію процесів націоналізації проблемних банків.

Отримання Україною нової Програми МВФ у воєнних умовах стало історичним досягненням, яке не лише забезпечило макроекономічну стабільність держави, а й підвищило довіру міжнародних партнерів. Це рішення МВФ стало потужним сигналом світовій фінансовій спільноті щодо готовності підтримувати Україну на шляху до відновлення та європейської інтеграції.

Слід вказати, що під час повномасштабної війни жоден сектор української економіки не має можливості повноцінно залучати зовнішнє фінансування на ринкових умовах, тому основне навантаження лягає на державу та бюджетні ресурси. За оцінками Світового банку, станом на середину 2023 р. близько 80 % нагальних економічних потреб покривалося коштами державного бюджету; водночас у післявоєнний період ключову роль у відновленні та модернізації економіки відіграватимуть приватні інвестиції й міжнародні

кредити та спеціальні кредитні програми для прифронтових територій [1, с. 37-41].

Одними із пріоритетних напрямів економічного відродження України визначаються причорноморські регіони, які мають вигідне географічне розташування, розвинену логістику та потужний аграрний потенціал. Адже у довоєнний період саме логістика, переробна промисловість та енергетика були найпривабливішими для іноземних інвесторів. Вітчизняні ж банки найбільше кредитували торгівлю, переробну промисловість та аграрний сектор.

Вважаємо, що у післявоєнний період акценти кредитування мають зміститися на розвиток реального сектору економіки – промисловості, агропромислового комплексу, енергетики та високотехнологічних галузей.

Міжнародні інвестиції та кредити повинні стати каталізатором для масштабних інфраструктурних проєктів, технологічної модернізації й інтеграції України у світову економіку. Потрібно збільшити кількість і обсяги спеціальних програм кредитування для постраждалих і прифронтових регіонів. Водночас необхідно створити більш прозорі, безпечні умови для інвесторів і сформувані регіональні стратегії співпраці, що враховують місцеві особливості.

Таким чином, міжнародне кредитування відіграє вирішальну роль у фінансовій стабільності та сталому розвитку України, забезпечуючи надходження валюти, зміцнення фінансової системи й залучення інноваційних технологій. На наш погляд, саме поєднання зовнішніх інвестицій із внутрішніми ресурсами стане основою економічного відродження держави після війни.

Під час війни банківська система України зазнала суттєвих структурних трансформацій, адаптуючись до нових економічних умов і пріоритетів розвитку. Найбільш динамічним напрямом стало кредитування малого та середнього бізнесу (МСБ), яке у 2025 році зросло на 50% порівняно з попереднім періодом; таке зростання стало можливим завдяки державним програмам підтримки, зокрема програмі «Доступні кредити 5-7-9», що передбачає компенсацію відсоткових ставок та державні гарантії за кредитами [4, с. 1-9].

Банки активно впроваджують цифрові платформи й інноваційні методи оцінки кредитоспроможності позичальників, що спрощує їх доступ до фінансування та скорочує час прийняття рішень щодо доцільності видачі кредитів. У сучасних умовах відзначається переорієнтація банків на стратегічно важливі галузі – аграрний сектор, енергетику, оборонну промисловість та логістику, які забезпечують стійкість економіки у воєнний період.

Згідно з даними НБУ, у IV кварталі 2024 року обсяги кредитування бізнесу зросли на 20,6%, а кредити МСБ у національній валюті збільшилися на 22,1%, досягнувши понад 60% чистого кредитного портфеля [9]. Додатковим інструментом активізації

виступили програми рефінансування банків, що підтримують державні пріоритети, включно з пільговим кредитуванням для підприємств і фермерів у період воєнного стану [4, с. 1-9].

Монетарна політика НБУ залишалася стабільною: ключова ставка на рівні 15,5% у I кварталі 2025 року сприяла утриманню балансу між кредитною активністю та контролем рівня інфляції. Фіскальні заходи передбачали державні гарантії, компенсацію ставок і податкові пільги для підприємців. Поступове послаблення валютних обмежень стимулює бізнес-активність і відновлення економіки.

Міжнародний досвід (Боснія і Герцеговина, Хорватія) демонструє, що післявоєнна стабілізація можлива за умови макрофінансової дисципліни, створення гарантійних фондів і залучення допомоги міжнародних інституцій. Україна рухається в цьому ж напрямі, впроваджуючи сучасні фінансові технології – штучний інтелект у скорингу, блокчейн для контролю прозорості кредитів, краудфандинг і корпоративні облигації для залучення інвестицій у стратегічні економічні галузі [4, с. 1-9].

Значного розвитку набуває «зелене» кредитування, орієнтоване на фінансування енергоефективних та екологічних проєктів відповідно до ESG-принципів, що підвищує інвестиційну привабливість України в європейському контексті.

Серед ключових викликів залишаються управління кредитними ризиками, забезпечення капіталізації банків та збереження операційної безперервності під час енергетичних атак. Подальший розвиток банківського сектору пов'язується з інтеграцією до європейської фінансової системи, гармонізацією регулювання та створенням національної системи гарантування кредитів для стратегічних галузей економіки.

Україна також переймає міжнародні підходи до формування економічної політики — зокрема, модель платформи багатосторонньої співпраці, що базується на співпраці уряду та бізнесу. Такий формат довів свою ефективність у розробці Національної експортної стратегії та сприяє формуванню реалістичних, а не декларативних державних рішень у сфері фінансування та кредитування.

Незважаючи на складні умови воєнного часу, кредитна активність українських банків залишалася на відносно стабільному рівні, що свідчить про прагнення бізнесу до відновлення та розвитку.

Аналіз обсягів виданих кредитів українському бізнесу у 2021–2022 роках показує, що навіть після початку повномасштабного вторгнення кількість виданих позик не зменшилася, а навпаки — зросла. У березні 2022 року обсяг кредитування перевищив показник березня 2021 року, що підтверджує наявність у підприємців довіри до фінансової системи та віри у перспективи власної діяльності в Україні [3, с. 134-137].

Позитивним сигналом для економіки є також зростання активів комерційних банків — у березні 2022 року вони були на 9% вищими, ніж у відповідному періоді попереднього року [10]. Це свідчить про стійкість банківського сектору, його здатність виконувати зобов'язання та забезпечувати потреби бізнесу в обігових коштах.

Важливим чинником підтримки підприємництва стала вже згадувана вище державна програма «Доступні кредити 5–7–9%», запроваджена ще у 2020 році та адаптована до воєнних умов. Програма передбачає пільгове кредитування бізнесу під 0% у період воєнного стану та ще місяць після його завершення, а надалі — за ставкою 5% річних. Завдяки цьому механізму з початку війни кількість виданих кредитів збільшилася у 1,5 раза порівняно з 2021 роком, що стало свідченням високої ділової активності підприємців і їхнього прагнення відновити виробництво у постраждалих регіонах.

Найбільшу частку кредитів отримали аграрні підприємства — галузь, яка є стратегічною для економіки України. Більшість посівних площ залишилися придатними для обробітки, тому сільське господарство стало одним із перших секторів, що розпочали післявоєнне відновлення. Підтримка аграріїв через пільгове кредитування має критичне значення для продовольчої безпеки держави та збереження її експортного потенціалу [3, с. 134-137].

Отже, навіть у складних умовах війни українська банківська система демонструє здатність ефективно функціонувати та підтримувати національний бізнес. Механізми державного та міжнародного кредитування відіграють важливу роль у стабілізації економіки, сприяючи поступовому відновленню виробництва, розвитку підприємництва та зміцненню фінансової стійкості країни.

Висновки. Таким чином, міжнародне кредитування в умовах війни стало для України одним із головних інструментів підтримки фінансової стабільності та збереження економічної

життєздатності держави. Завдяки співпраці з МВФ, Світовим банком, Європейським Союзом та іншими міжнародними фінансовими інституціями вдалося уникнути макроекономічного колапсу, забезпечити виконання соціальних зобов'язань, стабілізувати курс національної валюти й утримати функціонування банківської системи. Отримані кредити дозволили не лише профінансувати невідкладні бюджетні потреби, а й створили основу для майбутнього відновлення економіки.

Водночас міжнародне кредитування має і низку викликів. Зростання державного боргу, необхідність виконання умов кредитних програм, а також залежність від зовнішніх джерел фінансування формують ризики для економічного суверенітету України. Тому подальші зусилля мають бути спрямовані на підвищення ефективності використання отриманих коштів, розвиток вітчизняного фінансового ринку, стимулювання внутрішніх інвестицій та залучення приватного капіталу. Важливо також зберегти баланс між зовнішньою допомогою та внутрішніми реформами, що забезпечить довгострокову боргову стійкість. Потребують збільшення кількості та обсягів спеціальні кредитні програми для відновлення постраждалих і прифронтових територій.

Подальші дослідження повинні зосереджуватися на поглибленому аналізі впливу міжнародного кредитування на темпи економічного відновлення, інвестиційний клімат і фінансову безпеку України. Важливим напрямом майбутніх наукових розвідок є вивчення ефективності реалізації кредитних програм у післявоєнний період, оцінка їхнього впливу на галузевий розвиток, зайнятість та інноваційну модернізацію економіки. Концентрація уваги на цих аспектах дозволить виробити науково обґрунтовані рекомендації щодо оптимізації кредитної політики держави та формування стійкої моделі економічного зростання в умовах глобальної нестабільності.

Література:

1. Беляк І. О. Галузевий профіль міжнародного інвестування та кредитування причорноморських регіонів України. Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції. Секція 1. Фінансові інструменти розвитку економіки в період воєнного стану. Київ, Інтерсервіс, 20 жовтня 2023. С. 37-41. URL: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/0835b570-9b9a-414a-848f-2c832ef1987d>.
2. Галустян Р. О., Опарін В. М. Співпраця України та Міжнародного валютного фонду під час війни. Фінанси та податкова політика. II науково-практична конференція, м. Київ, 16-17 лютого 2024 р. С. 32-35.
3. Гончар Є. А. Кредитна система України в умовах війни. *Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу України* : матеріали 35-ої студентської науково-теоретичної конференції, 22-24 березня 2023 р., м. Миколаїв / за ред. В.С. Шебаніна та ін.; Обліково-фінансовий факультет. Миколаїв: МНАУ, 2023. С. 134-137. URL: https://www.mnau.edu.ua/files/nauk_prof_konf_zbirnyk-tez-24-03-23-off.pdf.
4. Ключка О. Активізація ринку банківського кредитування в Україні для підтримки стратегічних галузей економіки в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, 2025. № 76. С. 1-9. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-96>.
5. Семенюк Ю. І. Роль міжнародного кредитування корпоративного сектору України в умовах війни. С. 274-277. URL: https://eprints.kname.edu.ua/65797/1/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D1%81%D0%B8_2023_2-274-277.pdf.
6. Татарин Н., Чорний Р. Фінансова система України під час війни. *Галицький економічний вісник*. Т.: ТНТУ, 2022. Том 78-79. № 5-6. С. 75-83. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/40807>.

7. Porter R. EBRD unveils €2 billion resilience package in response to the war on Ukraine. *European Bank*. 2022. URL: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2022/ebrd-unveils-2-billion-resilience-package-in-response-to-the-war-on-ukraine.html>.
8. Рада директорів МВФ схвалила 15,6 млрд дол. США для України, в рамках нової програми розширеного фінансування. *Урядовий портал GOV.UA*. 2023. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/rada-dyktoriv-mvf-skhvalyla-156-mlrd-dol-ssha-dlia-ukrainy-v-ramkakh-novoi-prohramy-rozshyrenoho-finansuvannia>.
9. Банки нарощують кредитування півтора року поспіль та мають достатній потенціал для підтримки економіки надалі – Огляд банківського сектору. *Національний банк України*. 2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/banki-naroschuyut-kredituvannya-pivtora-roku-pospil-ta-mayut-dostatniy-potentsial-dlya-pidtrimki-ekonomiki-nadali--oglyad-bankivskogo-sektoru>.
10. Звіт про фінансову стабільність. Червень 2022 року. *Національний банк України*. 2022. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2022-H1.pdf.

References:

1. Byelyak, I. O. (2023, October, 20). *Galuzevy`j profil` mizhnarodnogo investuvannya ta kredy`tuvannya pry`chornomors`ky`x regioniv Ukrainy`*. Strategiya rozvy`tku Ukrainy`: finansovo-ekonomichny`j ta humanitarny`j aspekty`. X mizhnarodna naukovo-prakty`chna konferenciya. Sekciya 1. Finansovi instrumenty` rozvy`tku ekonomiky` v period voyennogo stanu, NASOA, m. Ky`yiv, Ukrayina. <https://ir.nasoa.edu.ua/items/0835b570-9b9a-414a-848f-2c832ef1987d>.
2. Galustyan, R. O., Oparin, V. M. (2024, February, 16-17). *Spivpracya Ukrainy` ta mizhnarodnogo valyutnogo fondu pid chas vijny`*. Finansy` ta podatкова polity`ka. II naukovo-prakty`chna konferenciya, m. Ky`yiv, Ukrayina.
3. Gonchar, Ye. A. (2023, March, 22-24). *Kredy`tna sy`stema Ukrainy` v umovax vijny`*. Uchast` molodi u rozbudovi agropromy`slovogo kompleksu Ukrainy`: materialy` students`koyi naukovo-teorety`chnoyi konferenciyi, My`kolayiv: MNAU, Ukrayina. https://www.mnau.edu.ua/files/nauk_prof_konf_zbirnyk-tez-24-03-23-off.pdf.
4. Klyuchka, O. (2025). Activation of the bank lending market in Ukraine to support strategic sectors of the economy under martial law. *Economy and Society*, 76, 1-9. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-96>.
5. Semenyuk, Yu. I. (2023). Rol` mizhnarodnogo kredy`tuvannya korporaty`vnogo sektoru Ukrainy` v umovax vijny`. 2, 274-277. https://eprints.kname.edu.ua/65797/1/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D1%81%D0%B8_2023_2-274-277.pdf.
6. Tatar`n, N., Chornyj, R. (2022). Financial system of Ukraine during the war. *Galician economic bulletin*, vol. 78-79, no 5-6, pp. 75-83. <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/40807>.
7. Porter R. (2022, March, 09). EBRD unveils €2 billion resilience package in response to the war on Ukraine. *European Bank*. <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2022/ebrd-unveils-2-billion-resilience-package-in-response-to-the-war-on-ukraine.html>.
8. GOV.UA (2023, March, 31). *The IMF Executive Board approved \$15.6 billion for Ukraine as part of a new extended financing program*. <https://www.kmu.gov.ua/news/rada-dyktoriv-mvf-skhvalyla-156-mlrd-dol-ssha-dlia-ukrainy-v-ramkakh-novoi-prohramy-rozshyrenoho-finansuvannia>.
9. National Bank of Ukraine (2025, February, 20). *Banks have been increasing lending for a year and a half in a row and have sufficient potential to support the economy in the future – Banking sector review*. <https://bank.gov.ua/ua/news/all/banki-naroschuyut-kredituvannya-pivtora-roku-pospil-ta-mayut-dostatniy-potentsial-dlya-pidtrimki-ekonomiki-nadali--oglyad-bankivskogo-sektoru>.
10. National Bank of Ukraine (2022, June). *Financial Stability Report. June 2022*. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2022-H1.pdf.

